

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 54
van **RENAAT LANDUYT**
datum: 14 november 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Goed bestuur bij de Vlaamse sportfederaties - Resultaten onderzoek

Uit onderzoek van de KU Leuven blijkt dat er nog heel wat werk is bij de Vlaamse sportfederaties op het vlak van goed bestuur. Het onderzoek peilde naar de transparantie, de democratische besluitvorming, de interne controle en de maatschappelijke rol die de sportfederaties vervullen. Sommige federaties scoren goed, zoals de Vlaamse Atletiekliga, de Gymnastiekfederatie Vlaanderen en de Vlaamse Handbal Vereniging. Voetbal Vlaanderen scoort over de hele lijn matig en is op vlak van transparantie de slechtste leerling van de klas.

De totaalscore voor Vlaanderen is 54 procent tegenover 78 procent voor Noorwegen, 65 procent voor Denemarken en 60 procent voor Nederland. Enkel Duitsland en Polen scoren slechter dan Vlaanderen met respectievelijk 37 en 30 procent.

De onderzoekers menen ook een lichtpunt te zien: men ziet een positieve vooruitgang in het laatste jaar. Dat lijkt voor een groot stuk te danken aan de kwalitatieve subsidiecriteria die de minister in 2016 invoerde. Die regeling houdt in dat 25 procent van de subsidies voor erkende sportfederaties afhankelijk is van een aantal criteria voor goed bestuur. Het effect op het goed bestuur zou binnen een aantal jaar moeten duidelijk zijn.

Er zijn echter ook een aantal criteria die slecht scoren in de studie en niet als criterium in de subsidieregeling vervat zitten: maatschappelijke verantwoordelijkheid bijvoorbeeld. Ook op vlak van discriminatie, gendergelijkheid en duurzaamheid scoren alle organisaties onvoldoende, criteria waarvoor naast de subsidieregeling amper een kader bestaat. Voor die zaken is er zelden een strategie met objectieve doelen opgesteld. De onderzoekers hopen dat die conclusies leiden tot een denkoefening.

1. Welke conclusies koppelt de minister aan dit onderzoek? Is hij het eens met de conclusies ervan?
2. Is de minister van plan te onderzoeken of de regeling 'kwalitatieve subsidiecriteria' kan worden uitgebreid met andere criteria waar nog werk aan is, zoals maatschappelijke verantwoordelijkheid?

ANTWOORD

op vraag nr. 54 van 14 november 2018

van **RENAAT LANDUYT**

1. De studie waar in het artikel naar verwezen wordt is de "National Sports Governance Observer: benchmarking sports governance across national boundaries". Dit onderzoeksproject werd gefinancierd vanuit de Europese Unie via het Erasmus+ programma. In Vlaanderen werkte ook onze koepelfederatie, de Vlaamse Sportfederatie, mee aan het onderzoek. Het finale rapport kan vrij geraadpleegd worden op de website van PlaytheGame (<http://playthegame.org/theme-pages/the-national-sports-governance-observer/>).

In het onderzoek worden 10 landen vergeleken: Noorwegen, Denemarken, Nederland, België (Vlaanderen), Duitsland, Brazilië, Polen, Cyprus, Roemenië en Montenegro. In deze landen werd goed bestuur gemeten bij gemiddeld zeven à 8 federaties. In Vlaanderen gebeurde dit bij de federaties voor atletiek, voetbal, handbal, zwemmen, gymnastiek, triatlon en tennis. De meting gebeurde op basis van 46 principes in vier dimensies: transparantie, democratische besluitvorming, interne controle en sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit werd verder onderverdeeld in 274 deelindicatoren. Het is belangrijk om te beseffen dat het bijna onmogelijk is om 100% te scoren in deze index, maar dat dit vooral een streefdoel moet zijn. Een lage score is niet onmiddellijk een signaal voor inefficiëntie, corruptie of een gebrek aan ethiek, maar het is wel een indicatie dat federaties met een zeer lage score vatbaarder zijn voor dergelijke zaken.

Met een gemiddeld percentage van 54% scoren de onderzochte Vlaamse federaties absoluut gezien matig tot goed en in verhouding tot de andere landen doet Vlaanderen het in deze studie behoorlijk goed. We vallen net naast het podium en moeten Noorwegen, Denemarken en Nederland laten voorgaan, maar we blijven wel de zes anderen ruim voor. Voor de dimensie Transparantie scoort Vlaanderen bovendien evenveel als Nederland (66%) en voor de dimensie Democratie nagenoeg gelijk (54 en 53%). Voor Democratie scoren de Vlaamse sportfederaties trouwens meer dan Denemarken dat ons globaal gezien voorgaat. Dit is dus zeker geen slechte positie, maar we zijn ons er ook van bewust dat onze federaties zeker nog vooruitgang kunnen boeken.

Daarom heb ik twee jaar geleden terug Goed Bestuur als kwaliteitsprincipe opgenomen in ons nieuwe decreet op de georganiseerde sportsector en hebben we een deel van de subsidies gekoppeld aan hoe sterk de federaties scoren op een aantal harde indicatoren van goed bestuur en op basis van een inspanningsverbintenis rond enkele zachte indicatoren. Deze indicatoren zijn een selectie uit een ruimere code Goed Bestuur die ik heb uitgewerkt en die als leidraad dient voor de sportfederaties bij de uitbouw van hun beleid rond Goed Bestuur. De onderzoeker die voor ons mee deze code heeft uitgewerkt, Arnout Geeraert, is ook de onderzoeker die de coördinatie van dit Europese project op zich nam. De set aan indicatoren die weerhouden zijn in het decreet zijn beperkter in aantal dan de set uit het Europese onderzoek om het geheel ook praktisch werkbaar te houden. In het decreet werd immers gekozen voor een set aan indicatoren waar de federaties prioritair mee aan de slag moeten. Dit hebben we echter al uitvoerig besproken in dit parlement.

De keuze voor de opname van goed bestuur in ons huidige decreet werpt intussen al duidelijk zijn vruchten af. Ik merk dat alle sportfederaties intensief werken aan de verbetering van hun bestuurlijke en operationele processen op basis van deze principes en dat er duidelijk stappen vooruit werden gezet. Dit wordt bovendien ook bevestigd

door de onderzoeker in het artikel in De Morgen die opmerkt dat er in weinig landen op zo'n korte tijd zo'n positieve vooruitgang is geboekt.

Onze federaties zullen hier de komende jaren intensief op verder werken en ze zullen hierbij actief ondersteund en begeleid worden door Sport Vlaanderen. Indien deze meting opnieuw zou afgenomen worden tegen het einde van de huidige beleidscyclus van de sportfederaties, ben ik ervan overtuigd dat deze snelle vooruitgang zich alleen maar zal doorzetten en onze federaties zich comfortabel tussen de koplopers zullen bevinden.

2. Mijn beleid omtrent Goed Bestuur wil in de eerste plaats stimulerend en ondersteunend zijn. Dit houdt in dat de Vlaamse sportfederaties over de gehele beleidsperiode (4 jaar) via subsidiëring en ondersteuning vanuit Sport Vlaanderen, hun bestuurlijke werking kunnen optimaliseren.

Ik heb er bewust voor gekozen om in deze beleidsperiode een onderscheid te maken tussen enerzijds de – louter bestuurlijk gezien – prioritaire dimensies Transparantie, Democratie en Interne verantwoording en controle, en anderzijds de dimensie Sociaal-Maatschappelijke verantwoordelijkheid. De eerste drie heb ik laten opnemen binnen de harde indicatoren van Goed Bestuur. De laatste komt voor een deel aan bod in de zachte indicatoren. Zowel de harde als zachte indicatoren vallen binnen de evaluatie op basis van kwalitatieve subsidiecriteria en leiden tot een financiële tegemoetkoming. Sportfederaties halen voordeel uit een positieve score op de harde indicatoren (voor de eerste drie dimensies), maar evenzeer wanneer ze stappen ondernemen en progressie boeken op de zachte indicatoren waarop zij hebben ingezet (waarin ook elementen uit de vierde dimensie).

Mijn stimuleringsbeleid voorziet m.a.w. ruimte voor het leggen van eigen accenten en het wegwerken van wat de sportfederatie(s) zelf als prioritair werkpunt binnen Goed Bestuur ervaren. Dit beleid laat de sportfederaties toe om rekening te houden met de democratische processen en de mensen binnen hun organisatie. Het is niet mogelijk in dit proces alles tegelijk aan te pakken en te realiseren.

Alle sportfederaties – zowel Vlaamse als buitenlandse – hebben volgens het Europese onderzoek nog werk op de plank. Dit geldt met uitbreiding voor alle 47 gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties. Ik reken op een ondersteunde en geleidelijke verbetering van Goed Bestuur over de volledige beleidsperiode. Een evaluatie eind 2020 zal ons een goed beeld geven over de positieve ontwikkeling die de sportfederaties hebben gemaakt, ook wat betreft de maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit proces verdient enige tijd en kent na één jaar een positieve beweging. Ik plan voorlopig geen bijkomende maatregelen.